

REPUBLIKA HRVATSKA
HRVATSKA AGENCIJA ZA POŠTU I ELEKTRONIČKE
KOMUNIKACIJE

Jurišićeva 13, p.p.162, 10 002 ZAGREB

Tel: (01) 489 60 00, (01) 458 17 21, Fax: (01) 492 02 27, <http://www.telekom.hr>

MB:1865862

Na temelju članka 12. stavka 1. točke 2. i 5. Zakona o elektroničkim komunikacijama (Narodne novine br. 73/08; dalje u tekstu: ZEK), te članka 217. Zakona o općem upravnom postupku (Narodne novine br. 53/91 i 103/96; dalje u tekstu: ZUP) u postupku pokrenutom na zahtjev trgovačkog društva OT-Optima telekom d.d., Zagreb, Bani 75a, Buzin protiv trgovačkog društva HT-Hrvatske telekomunikacije d.d., Zagreb, Savska cesta 32, kojeg zastupa Ivan Šimac, odvjetnik iz Zagreba, radi uvjeta obračuna i naplate za usluge s dodanom vrijednosti i odgode primjene Posebnih uvjeta HT-a, Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije je na sjednici održanoj dana 22. svibnja 2009. godine donijelo sljedeće

PRIVREMENO RJEŠENJE

1. Određuju se uvjeti međusobnog povezivanja HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d., Zagreb, Savska cesta 32, i trgovačkog društva OT-Optima telekom d.d. Zagreb, Bani 75a, Buzin, u svezi pristupa uslugama s dodanom vrijednosti (060, 061) u mreži OT-Optime Telekom i u svezi pristupa uslugama s dodanom vrijednosti (060, 061) u mreži HT-Hrvatskih telekomunikacija po cijeni od:
 - 5% od maloprodajne cijene za usluge obračuna i fakturiranja i
 - 10% od maloprodajne cijene za troškove rizika naplate
2. Cijene iz točke 1. rješenja primjenjuju se danom donošenja ovog rješenja a HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. se obvezuje u roku 8 dana od primitka ovog rješenja dostaviti OT-Optimi telekom d.d. prijedlog dodatka ugovora o međusobnom povezivanju u skladu s točkom 1. rješenja, kojim će se regulirati ostali uvjeti pružanja usluga pristupa uslugama s dodanom vrijednosti.
3. Ovo privremeno rješenje ostaje na snazi do donošenja rješenja o glavnoj stvari kojim će se okončati ovaj upravni postupak, a nakon završetka postupka analize mjerodavnih tržišta i određivanja regulatornih obveza HT-u na tržištu započinjanja poziva iz javnih komunikacijskih mreža.
4. Danom primjene ovog privremenog rješenja ukida se privremeno rješenje Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (klasa: UP/I-344-01/09-01/177, urbroj: 376-11-09-06) od 24. ožujka 2009.g.
5. Ovo privremeno rješenje objavit će se u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama.

Obrazloženje

Hrvatska agencija za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnjem tekstu: HAKOM, Agencija) je dana 04. veljače 2009.g. zaprimila zahtjev trgovačkog društva OT-Optima telekom d.d. (u daljnjem tekstu: OT) za pokretanje postupka protiv trgovačkog društva HT-Hrvatske telekomunikacije d.d. (u daljnjem tekstu: HT, T-Com) radi privremene odgode primjene Posebnih uvjeta pružanja usluge obračuna i naplate za usluge s dodanom vrijednosti HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. (u daljnjem tekstu: Posebni uvjeti) iz razloga što HT inzistira na jednostranoj primjeni Posebnih uvjeta. OT smatra da se odnos između dva operatora regulira Ugovorom o

međusobnom povezivanju te da se stoga Posebni uvjeti za obračun i naplatu doneseni temeljem Standardne ponude za davatelje usluga s dodanom vrijednosti ne mogu primjenjivati na operatore. OT navodi da je, sukladno članku 4.3.1. Standardne ponude za usluge međusobnog povezivanja HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za telekomunikacijske operatore i davatelje usluga s dozvolom za pružanje javne govorne usluge u nepokretnoj mreži u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: Standardna ponuda) definirano da se pozivi prema uslugama s dodanom vrijednosti u mreži operatora moraju uključiti u obračun i fakturiranje ostvarenog telekomunikacijskog prometa pretplatnika HT-a unutar jedinstvenog računa HT-a, na zahtjev operatora, a sukladno dogovoru između HT-a i operatora, te da su stoga ugovorne strane obvezne pregovarati oko uvjeta obračuna i naplate.

Vijeće Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (u daljnje tekstu: Vijeće HAKOM-a) je na sjednici održanoj dana 24. ožujka 2009.g. donijelo privremeno rješenje (klasa: UP/I-344-01/09-01/177, urbroj: 376-11-09-06, (dalje u tekstu: Privremeno rješenje) kojim je HT-u naloženo da OT-u nastavi pružati usluge obračuna i fakturiranja, uključujući i usluge prisilne naplate ostvarenog telekomunikacijskog prometa pretplatnika T-Com-a za pozive prema uslugama s dodanom vrijednosti u mreži OT-a, te da u cilju sklapanja novog dodatka ugovoru o međusobnom povezivanju, započne pregovore s OT-om oko uvjeta pružanja navedene usluge, te da ne primjenjuje odredbe Posebnih uvjeta. Navedeno privremeno rješenje ostaje na snazi do donošenja konačnog rješenja, a nakon završetka postupka analize mjerodavnih tržišta i određivanja regulatornih obveza HT-u na tržištu započinjanja poziva iz javnih komunikacijskih mreža.

HAKOM je dana 24. travnja 2009.g. zaprimio dopis OT-a u kojem navodi da je predložio HT-u način rješavanja spornih obračuna za mjesec studeni i prosinac 2008.g. te za prva tri mjeseca 2009.g., dodatno navodeći da je temeljem zaprimljenog očitovanja HT-a razvidno da je isti odbio prijedloge OT-a i predložio da se od 01. siječnja 2009.g. na dalje primjenjuju uvjeti koji se u suštini svode na primjenu modela B Posebnih uvjeta. Stoga, OT zaključuje kako nema temelja na kojem bi stranke mogle postići sporazum, te traži od HAKOM-a poduzimanje mjera za rješenje nastalog spora, uzimajući u obzir mogućnost nastanka još veće štete za OT.

Na dopis OT-a, HT se očitovao podneskom od 11. svibnja 2009.g., navodeći između ostalog da ne postoji pravna osnova za primjenu ranije ugovorenih uvjeta pružanja obračuna i naplate VAS usluga između HT-a i OT-a, da je usluga obračuna i naplate usluga HT-a pa je i logično da HT postavlja uvjete takve usluge (prema svima na jednak način), te da se radi o usluzi koju HT pruža OT-u na zahtjev, dodatno ističući da nisu osnovani navodi OT-a da je opravdano i jedino moguće primijeniti posljednje na snazi između HT-a i OT-a do postizanja drugačijeg dogovora. U pogledu privremenog rješenja, HT navodi da prije donošenja privremenog rješenja HT nije pružao usluge prisilne naplate OT-u, pa HT nije niti mogao nastaviti pružati tu uslugu, već je predložio OT-u definiranje uvjeta prisilne naplate na način da OT predloži pravnu osobu koja će u ime OT-a vršiti prisilnu naplatu ili da koristi usluge istih odvjetničkih kuća koje rade za HT. Dodatno, u svom očitovanju HT osporava navode OT-a da se prijedlog HT-a svodi na daljnju primjenu Posebnih uvjeta, ističući da od donošenja privremenog rješenja daljnji uvjeti pružanja usluge obračuna i naplate VAS usluga ostaju između HT-a i OT-a neregulirani, a za razdoblje do donošenja privremenog rješenja HT i OT pregovaraju oko međusobnih uvjeta pružanja već pružene usluge obračuna i naplate koji nisu bili ni na koji način regulirani.

Podneskom od 15. svibnja 2009.g. OT je ponovno obavijestio HAKOM kako pregovori s HT-om nisu uspjeli te da privremeno rješenje nije rezultiralo potpisivanjem dopune ugovora o međusobnom povezivanju glede usluga s dodanom vrijednosti. Također navodi kako HT unatoč privremenom rješenju, za razdoblje od 01. siječnja 2009.g. do trenutka slanja predmetnog podneska predlaže uvjete koji su u suštini identični modelu B Posebnih uvjeta. Stoga, obzirom da smatra da

HT ponovno nameće primjenu načina obračuna a naplate iz posebnih uvjeta, te ne pregovara s OT-om u dobroj vjeri, predlaže da HAKOM posreduje pri rješenu spora.

Analizom svih relevantnih činjenica, utvrđeno je sljedeće:

Privremenim rješenjem Vijeća Hrvatske agencije za poštu i elektroničke komunikacije (klasa: UP/I-344-01/09-01/177, urbroj: 376-11-09-06) od 24. ožujka 2009.g. (dalje u tekstu: privremeno rješenje), Vijeće HAKOM-a naložilo je HT-u da OT-u nastavi pružati usluge obračuna i fakturiranja, uključujući i usluge prisilne naplate ostvarenog telekomunikacijskog prometa pretplatnika T-Com-a za pozive prema uslugama s dodanom vrijednosti u mreži OT-a, te da u cilju sklapanja novog dodatka ugovoru o međusobnom povezivanju, započne pregovore s OT-om oko uvjeta pružanja navedene usluge te da ne primjenjuje odredbe Posebnih uvjeta pružanja usluga obračuna i naplate za usluge s dodanom vrijednosti. Iz dokumentacije u spisu razvidno je da se stranke nisu uspjele dogovoriti oko uvjeta obračuna i naplate usluga s dodanom vrijednosti, te da nije sklopljen dodatak ugovoru o međusobnom povezivanju. Stoga je OT od HAKOM-a zatražio rješavanje nastalog spora.

Člankom 128. st. 2. Zakona o elektroničkim komunikacijama (u daljnjem tekstu: ZEK) propisano je da do završetka postupaka analize tržišta i određivanja, zadržavanja, izmjene ili ukidanja regulatornih obveza operatorima sa značajnom tržišnom snagom u skladu s odredbama ZEK-a, ostaju na snazi i primjenjuju se sve regulatorne obveze koje su određene ili propisane tim operatorima na temelju propisa koji su važili do stupanja na snagu ZEK-a. Budući da je postupak analize mjerodavnih tržišta i određivanja regulatornih obveza HT-u još uvijek u tijeku, u ovom predmetu trebalo je primijeniti odredbe Zakona o telekomunikacijama (NN 122/03, 158/03, 60/04 i 70/05; u daljnjem tekstu: ZOT) koje propisuju regulatorne obveze operatora sa znatnijom tržišnom snagom – u konkretnom slučaju HT-a. Također je bilo potrebno primijeniti podzakonske propise donesene na temelju ZOT-a, sukladno članku 133. stavku 2. ZOT-a i to Pravilnik o pristupu mreži i međusobnom povezivanju (NN 185/03, dalje u tekstu: Pravilnik). Naime člankom 14. stavkom 2. Pravilnika o standardnim ponudama (NN 37/09) propisano je da nakon provedenog testa tri mjerila i/ili postupka analize pojedinog mjerodavnog tržišta, koji završava donošenjem odluke iz članka 56. ZEK-a, prestaju vrijediti pojedine odredbe Pravilnika i to one koje se odnose na regulatorne obveze operatora sa značajnom tržišnom snagom na tom mjerodavnom tržištu.

Vijeće Agencije također je u ovom predmetu primijenilo važeću Standardnu ponudu za usluge međusobnog povezivanja HT-Hrvatskih telekomunikacija d.d. za telekomunikacijske operatore i davatelje usluga s dozvolom za pružanje javne govorne usluge u nepokretnoj mreži u Republici Hrvatskoj (dalje u tekstu: Standardna ponuda), kojom su određene regulatorne obveze HT-u na tržištu pristupa i međusobnog povezivanja, i koje ostaju na snazi do završetka postupka analize tržišta, odnosno do određivanja novih regulatornih obveza HT-u.

Člankom 4.3.1. Standardne ponude HT-a, propisano je: „Pozivi prema uslugama s dodanom vrijednosti u mreži Operatora moraju se uključiti u obračun i fakturiranje ostvarenog telekomunikacijskog prometa pretplatnika T-Com-a unutar jedinstvenog računa T-Com-a, na zahtjev Operatora a sukladno dogovoru između T-Com-a i Operatora“. Tekst Standardne ponude HT-a odobren je odlukom Vijeća Agencije, temeljem regulatorne obveze HT-a da kao proglašeni operator sa znatnijom tržišnom snagom na tržištu međusobnog povezivanja izradi i od Vijeća Agencije ishodi suglasnost na popis standardnih ponuda međusobnog povezivanja za svoje mreže, sukladno članku 56. st. 3., 4. i 5. Zakona o telekomunikacijama (Narodne novine broj 122/03, 158/03, 60/04 i 70/05, dalje u tekstu ZOT). Time je Vijeće Agencije odredilo obvezu HT-u da operatorima s kojima ima sklopljen ugovor o međusobnom povezivanju pruža uslugu obračuna i fakturiranja **ostvarenog telekomunikacijskog prometa pretplatnika HT-a prema uslugama s dodanom vrijednosti u mreži operatora, unutar jedinstvenog računa HT-a, na zahtjev**

operatora, a sukladno dogovoru između HT-a i operatora. Ugovori o međusobnom povezivanju koje sklapa HT ne smiju biti u suprotnosti s odredbama Standardne ponude.

Izmjenama i dopunama 9 ugovora o međusobnom povezivanju, sklopljenim između HT-a i OT-a dana 07. rujna 2007.g. stranke su ugovorile uvjete pružanja usluga obračuna i naplate za pozive prema uslugama s dodanom vrijednosti u mreži OT-a. U članku 4. st. 3. – završne odredbe stranke su ugovorile: „U slučaju izmjene, ukidanja i/ili poništenja rješenja Vijeća Agencije za telekomunikacije klase: UP/I-344-01/06-01/99, urbroj: 376-06-11-19 od 21.12.2006.g. u cijelosti ili u dijelu od strane nadležnog tijela, ove će Izmjene i Dopune Ugovora prestati važiti“, dok je u stavku 4. istog članka ugovoreno: „U slučaju nastupa događaja iz prethodnog stavka ovog članka, Ugovorne strane pristupiti će novim pregovorima u vezi s uslugama koje su predmet ovih Izmjena i Dopuna Ugovora, u roku od 15 dana od dana konačnosti odluke kojom se mijenja, ukida i/ili poništava rješenje Vijeća Agencije za telekomunikacije klase: UP/I-344-01/06-01/99, urbroj: 376-06-11-19 od 21.12.2006.g. Ugovorne strane suglasne su da za vrijeme trajanja pregovora o novim uvjetima neće doći do prekida međusobnog pružanja usluga.“

Unatoč gore citiranoj odredbi članka 4. stavka 4. kojom su, dakle, stranke ugovorile obvezu pregovaranja o uslugama koje su predmet Izmjena i dopuna 9 ugovora o međusobnom povezivanju, kao i unatoč privremenom rješenju Vijeća HAKOM-a, iz spisa predmeta proizlazi da se stranke nisu uspjele dogovoriti oko uvjeta obračuna i naplate usluga s dodanom vrijednosti, te da nije sklopljen dodatak ugovoru o međusobnom povezivanju. Kako je usluga obračuna i naplate usluga s dodanom vrijednosti neodvojivo povezana s uslugom međusobnog povezivanja te ukoliko ju operator zatraži od HT-a, HT ju **mora** pružiti, *odnosno pozivi prema uslugama s dodanom vrijednosti u mreži operatora moraju se uključiti u obračun i fakturiranje ostvarenog telekomunikacijskog prometa pretplatnika T-Com-a unutar jedinstvenog računa T-Com-a*, Vijeće HAKOM-a smatra da se ova usluga ne može tretirati odvojeno od ostalih usluga međusobnog povezivanja, već samo kao njihov sastavni dio. Da su usluge obračuna i naplate neodvojivo povezane s uslugom pristupa uslugama s dodanom vrijednosti, govori i činjenica da u slučaju ne pružanja iste, operator kao što je OT ne bi operativno bio u mogućnosti pružiti navedenu uslugu te velika većina korisnika (korisnici HT-a) ne bi mogli koristiti uslugu s dodanom vrijednosti u mreži OT-a.

Upravo je iz navedenog razloga ova obveza HT-a unesena u Standardnu ponudu u kojoj se nalaze ostale obveze HT-a kao operatora sa znatnijom tržišnom snagom. Dakle, Vijeće HAKOM-a je već svojom odlukom o izdavanju suglasnosti na Standardnu ponudu odredilo HT-u putem članka 4.3.1. obvezu pružanja usluge obračuna i fakturiranja za usluge s dodanom vrijednosti u mreži operatora, sukladno dogovoru, te je time zauzelo jasan stav da je ova usluga neodvojivo povezana s uslugom međusobnog povezivanja, te se ne može tretirati odvojeno. Naime, u slučaju kada HT ne bi bio obvezan pružati uslugu obračuna, naplate i prisilne naplate na zahtjev operatora, i kada HAKOM ne bi bio ovlašten svojim rješenjem intervenirati u ovaj segment tržišta i odrediti uvjete u situaciji kada se stranke ne uspiju dogovoriti, došlo bi do zastoja ovog segmenta tržišta jer je jedini ispravan put razvoja tržišta da svaki pristupni operator obavlja uslugu obračuna, naplate i prisilne naplate za svoje pretplatnike s kojima ima sklopljen ugovor o pružanju elektroničke komunikacijske usluge. U suprotnom, operator bi sudskim putem morao naplaćivati potraživanje za korisnika s kojim nema sklopljen ugovor o pretplatničkom odnosu, što bi drugim riječima značilo obvezu OT-u da sudskim putem tuži 1.688.000 korisnika HT-a zbog neplaćanja računa za usluge OT-a, dok bi HT morao tužiti samo 94.000. korisnika OT-a. Iz ovih podataka vidi se koliko je velika tržišna moć HT-a kao operatora sa znatnijom tržišnom snagom, i koliki je značaj ovog rješenja kojim se uređuje odnos između ova dva operatora. Osobito stoga što se iz spisa predmeta vidi da se od studenog 2008. g. stranke nisu uspjele dogovoriti oko cijene predmetnih usluga, zbog čega je zastalo i međusobno plaćanje. Budući da je zadaća i cilj HAKOM-a voditi računa o regulatornim obvezama operatora sa znatnijom tržišnom snagom te u prvom redu promicati tržišno natjecanje, temeljem članka 56. stavka 13. ZOT-a, Vijeće HAKOM-a je na temelju gore citiranih odredaba bilo obvezno

svojim rješenjem, a zbog nepostignutog dogovora među strankama, urediti odnos između ova dva operatora. Pri tome je uzeta u obzir obveza HAKOM-a voditi računa o pravednom i prikladnom razvoju ovog segmenta tržišta (tržišta pristupa uslugama s dodanom vrijednosti) sukladno članku 5. st. 7. Pravilnika o pristupu mreži i međusobnom povezivanju.

Obzirom da je iz dokumentacije u spisu nesporno utvrđeno da se stranke nisu uspjele dogovoriti oko uvjeta ove usluge, Vijeće HAKOM-a je u konkretnom slučaju primijenilo članak 56. stavke 11. i 12. ZOT-a kojima je propisano pravo operatora uključenih u pregovore oko međusobnog povezivanja, obratiti se Agenciji u slučaju ne postizanja dogovora o međusobnom povezivanju, te obveza Agencije donijeti rješenje o uvjetima i načinima međusobnog povezivanja, na temelju kojeg će se načiniti izmjena postojećeg ugovora o međusobnom povezivanju, odnosno sklopiti novi ugovor o međusobnom povezivanju.

Nadalje, člankom 5. stavkom 2. Pravilnika, operatorima za međusobno povezivanje je propisana obveza pregovaranja u vezi sa zahtjevom za međusobno povezivanje između svojih telekomunikacijskih mreža, kako bi se osiguralo povezivanje tih telekomunikacijskih mreža i obavljanje telekomunikacijskih usluga. Temeljem članka 56. stavka 2. ZOT-a operatori su obvezni osigurati međusobno povezivanje na zahtjev, te imaju pravo zatražiti međusobno povezivanje.

Člankom 5. točkom 15. Pravilnika propisano je da ugovor o međusobnom povezivanju osobito sadrži odredbe o uvjetima plaćanja, i to za sve usluge međusobnog povezivanja. Budući da je usluga pristupa uslugama s dodanom vrijednosti usluga međusobnog povezivanja, a člankom 5. stavkom 8. Pravilnika o pristupu mreži i međusobnom povezivanju propisano je pravo Agencije da svojim rješenjem odredi pitanja koja se moraju urediti ugovorom o međusobnom povezivanju ili posebne uvjete kojima moraju udovoljavati jedna ili više ugovornih strana, dok je stavkom 9. istog članka propisano pravo Agencije u cijelosti pregledati sve sklopljene ugovore o međusobnom povezivanju te može zatražiti da se učine izmjene u tim ugovorima, kada je to opravdano, u svrhu osiguravanja djelotvornog tržišnog natjecanja ili međusobnog funkcioniranja telekomunikacijskih usluga za krajnjeg korisnika, Vijeće HAKOM-a riješilo je kao u točki 1. dispozitiva.

U konkretnom slučaju Vijeće HAKOM-a privremeno je odredilo uvjete obračuna i naplate, uključujući i prisilnu naplatu, primjenom uvjeta koje HT trenutno ima ugovorene s drugim operatorima elektroničkih komunikacijskih mreža (H1 Telekom, Amis Telekom, Primatel, Voljatel telekomunikacije), sukladno članku 56. stavku 20. ZOT-a kojim je propisana obveza operatora sa znatnijom tržišnom snagom primijeniti jednake uvjete i cijene u usporedivim okolnostima na međusobno povezane operatore koji pružaju usluge iste vrste i značenja. Drugim riječima, usluge obračuna i fakturiranja te troškova prisilne naplate kako je HT ugovorio s navedenim operatorima, na isti način mora pružati i OT-u. Stoga je Vijeće HAKOM-a odredilo cijenu usluge obračuna i naplate uključujući i prisilnu naplatu u iznosu od 5% od maloprodajne cijene i 10% za rizik naplate, a sve sukladno postojećim ugovorenim uvjetima koje HT ima s gore navedenim operatorima s kojima ima sklopljene ugovore o međusobnom povezivanju po pitanju ovih usluga. Vijeće HAKOM-a smatralo je potrebnim urediti odnos između stranaka privremenim rješenjem budući da se od studenog 2008.g. stranke nisu uspjele dogovoriti oko cijene predmetnih usluga, zbog čega je zastalo i međusobno plaćanje, a što za OT kao novog sudionika na tržištu predstavlja znatno veći financijski teret u usporedbi s HT-m, to je u cilju suzbijanja mogućeg financijskog gubitka za OT doneseno ovo privremeno rješenje. Ovo privremeno rješenje ostat će na snazi do donošenja glavnog rješenja, a nakon provedenog postupka analize tržišta kojim će se utvrditi regulatorne obveze HT-a na tržištu započinjanja poziva iz javnih komunikacijskih mreža.

Sukladno navedenom, Vijeće HAKOM-a je temeljem članka 12. stavka 1. točke 5. ZEK-a i članka 217. ZUP-a, a u svezi sa svim gore navedenim člancima, riješilo kao u dispozitivu ovog rješenja.

Temeljem članka 14. stavka 4. ZEK-a, ovo privremeno rješenje će se objaviti u „Narodnim novinama“ i na internetskim stranicama HAKOM-a.

UPUTA O PRAVNOM LIJEKU:

Protiv ovog Rješenja ne može se izjaviti žalba ali se može pokrenuti upravni spor pred Upravnim sudom Republike Hrvatske u roku od 30 dana od dostave ovog Rješenja.

Klasa: UP/I-344-01/09-01/177

Urbroj: 376-11-09-08

Zagreb, 22. svibnja 2009. godine

PREDSJEDNIK VIJEĆA AGENCIJE

Gašper Gaćina, dipl. ing. el.

Dostaviti:

1. OT-Optima telekom d.d., Bani 75a, Buzin, 10 010 Zagreb – osobnom dostavom
2. Ivan Šimac, odvjetnik iz Zagreba, Boškovićeve 13A, - osobnom dostavom
3. Spis